

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

Februar 2023

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – februar 2023

Mesec in leto izdaje: april 2023

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod

1	Plačilna bilanca	4
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	4
	Blagovna menjava	4
	Storitvena menjava	5
	Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2	Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	5

2	Zunanji dolg	6
----------	---------------------	----------

3	Slike in tabele	7
3.1	Plačilna bilanca	7
	Tekoči račun	8
	Finančni račun	11
3.2	Zunanji dolg	13

4	Metodologija	15
4.1	Metodološka pojasnila	15
4.2	Posamezni metodološki poudarki	15
	Izkazovanje neposrednih naložb	15
	Obravnava gotovinskih EUR transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)	16
	Ocena reinvestiranih dobičkov	16

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1

Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih dveh mesecih 2023 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 0,3 mrđ EUR, kar je izboljšanje v primerjavi z 0,1 mrđ EUR primanjkljaja v enakem obdobju 2022. **Na izboljšanje salda tekočega računa je najbolj vplival za 0,3 mrđ EUR manjši primanjkljaj blagovne menjave** ter za 0,1 mrđ EUR večji presežek storitvene menjave. Primarni in sekundarni dohodki so izkazovali primanjkljaj na podobni ravni kot v enakem obdobju leta 2022. Tudi v zadnjih 12 mesecih je tekoči račun izkazoval rahel presežek (0,2 mrđ EUR).

Tekoči račun je februarja 2023 dosegel presežek v znesku 0,2 mrđ EUR, medtem ko je februarja predhodnega leta izkazal primanjkljaj 0,2 mrđ EUR. Največ je k presežku prispevala storitvena menjava, ki je skupaj z blagovno menjavo ustvarila za 0,3 mrđ EUR presežka trgovinske bilance s tujino. Primarni in sekundarni dohodki so izkazovali primanjkljaj v znesku 0,1 mrđ EUR.

Blagovna menjava

Saldo blagovne menjave je bil v prvih dveh mesecih 2023 skoraj izravnán (35 mio EUR primanjkljaja), medtem ko je v enakem obdobju 2022 blagovna menjava izkazovala 0,3 mrđ EUR primanjkljaja. Manjši primanjkljaj je predvsem posledica večjega presežka v kategoriji Kemični proizvodi in manjšega primanjkljaja v kategoriji Transportna oprema (pretežno tirna oprema in vozila), čeprav da se je primanjkljaj v kategoriji Mineralna goriva in maziva (pretežno nafta in zemeljski plin) še nekoliko povečal glede na enako obdobje v predhodnem letu. Izvoz se je medletno povečal za 10,2 %, uvoz pa za 5,9 %. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 99,5 %.

Z EU, ki predstavlja večino tokov izvoza in uvoza, se je primanjkljaj v prvih dveh mesecih leta 2023 zmanjšal za 30 mio EUR. Poleg tega pa izstopa za 153 mio EUR večji presežek z Rusko federacijo predvsem zaradi večjega izvoza glede na enako obdobje v letu 2022.

Izvoz v države članice EU je v prvih dveh mesecih 2023 predstavljal 76,1 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta povečal za 8,3 % oziroma 0,4 mrđ EUR. Najbolj se je povečal izvoz v Nemčijo, Avstrijo in na Hrvaško, ki so skupaj dosegle 59-odstotni delež povečanja izvoza v EU. Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,5 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2022 povečal za 7,4 % oziroma 0,4 mrđ EUR. Izstopalo je povečanje uvoza iz Madžarske, čemur je sledil uvoz iz Hrvaške in Italije. skupaj pa so te tri države dosegle 53 % celotnega povečanja uvoza iz EU.

Februarja 2023 je saldo blagovne menjave izkazoval 79 mio EUR presežka, medtem ko je februarja predhodnega leta blagovna menjava dosegla primanjkljaj v znesku 0,3 mrd EUR. Izvoz se je povečal za 11,4 %, uvoz pa za 0,1 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih dveh mesecih 2023 znašal 0,5 mrd EUR, kar je 0,1 mrd EUR več kot v enakem obdobju leta 2022. Najvišji pozitivni saldo so dosegle transportne storitve (0,3 mrd EUR) nato pa storitve potovanja (0,1 mrd EUR). Izvoz vseh storitev se je v prvih dveh mesecih 2023 glede na enako obdobje 2022 povečal za 16,8 %, uvoz pa za 8,6 %.

Februarja 2023 je presežek storitev znašal 0,3 mrd EUR, kar je za 67 mio EUR več kot februarja 2022.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih dveh mesecih 2023 znašal 78 mio EUR in je ostal na enaki ravni kot v prvih dveh mesecih 2022. Največ so k primanjkljaju prispevali dohodki od kapitala, medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki izkazovali presežek. Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih dveh mesecih 2023 znašal 84 mio EUR in je bil za 12 mio EUR manjši kot v enakem obdobju leta 2022. Primanjkljaj v tem delu plačilne bilance ima predvsem sektor država, največ iz naslova transferjev z Evropsko unijo (lastna sredstva unije iz DDV in BND).

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih finančni račun izkazuje 0,7 mrd EUR primanjkljaja, kar deloma odraža financiranje primanjkljaja kapitalskega računa (0,3 mrd EUR). Statistična napaka v obsegu 0,5 mrd EUR kaže na še neidentificirane pritoke, ki predstavljajo 0,4 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Februarja 2023 sta bila kapitalski in finančni račun praktično izravnana.

Največji neto prilivni instrument finančnega računa so bila v zadnjih dvanajstih mesecih **posojila** (1,9 mrd EUR), ki jim je sledil neto priliv **neposrednih naložb** (1,2 mrd EUR). Analitični prikaz **neposrednih naložb po smeri naložb** v zadnjih dvanajstih mesecih pokaže 0,3 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,5 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji. Povečanje domačih naložb v tujini je bilo 58 % v obliki lastniškega kapitala in reinvestiranih dobičkov ter 42 % v obliki neto dolga do lastnikov. Še večje je bilo povečanje lastniškega kapitala in reinvestiranih dobičkov pri tujih naložbah v Sloveniji (92 %), manjše preostalo povečanje pa so predstavljali dolžniški instrumenti.

Največje odlivne postavke finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih so bile **gotovina in vloge** (1,3 mrd EUR) ter **naložbe v vrednostne papirje** (0,8 mrd EUR).

Sektorska členitev finančnega računa v prvih dveh mesecih leta 2023 pokaže kar 1,2 mrd EUR neto prilivov državnega sektorja (S.13) in za 0,6 mrd EUR neto prilivov drugih finančnih družb (od S.123 do S.129). Največji neto odlivni sektorji pa so bili centralna banka (S.121: 1,6 mrd EUR), nefinančni sektor (S.11: 0,3 mrd EUR), prebivalstvo (S.14: 0,2 mrd EUR) in banke (S.12: 0,1 mrd EUR).

Bruto zunanji dolg je februarja 2023 dosegel 54,0 mrd EUR, kar je 91 odstotkov BDP v letu 2022 (tekoče cene). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) pa je bil negativen in **je znašal -4,6 mrd EUR, kar pomeni neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Glede na leto prej se je zmanjšal za 3,2 mrd EUR. Februarja 2023 je bila do tujine neto zadolžena država (15,4 mrd EUR) in v manjši meri tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino (0,4 mrd EUR), vsi preostali sektorji pa so bili neto upniki tujine.

Raven bruto zunanjega dolga je februarja 2023 za 3,4 % višja kot pred enim letom. Sektorsko pa je dolg nekoliko drugače razporejen. **Opazno se je zmanjšal delež dolga države, ki v celotnem dolgu predstavlja 39,3 %, kar je za 6,4 odstotne točke (2,7 mrd EUR) manj kot pred enim letom**. Glavnina zmanjšanja je posledica gibanja tečajev državnih obveznic. Vsi drugi sektorji pa so povečali svojo zadolženost. Najbolj je dolg povečal ostali nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (za 2,0 mrd EUR), ki mu pripada 35,5-odstotni delež dolga, kar je 2,5 odstotne točke več kot pred enim letom. Centralna banka je v tem obdobju povečala dolg za 1,5 mrd EUR, banke pa za 1,0 mrd EUR. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v dolžniških vrednostnih papirjih (33,1 %) in posojilih (21,4 %).

Bruto terjatve do tujine so februarja 2023 znašale 58,6 mrd EUR, kar je 5,0 mrd EUR več kot pred enim letom. Centralna banka je ohranila podobno raven terjatev do tujine kot leto prej. Pri tem je povečala imetja gotovine in vlog, zmanjšala pa se je vrednost njenih imetij v vrednostnih papirjih, kar je predvsem posledica gibanja tečajev. Vsi drugi sektorji so povečali svoje terjatve, najbolj nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (za 2,3 mrd EUR). Med instrumenti (na strani terjatev) prevladujejo gotovina in vloge (36,5 %) ter dolžniški vrednostni papirji (29,0 %).

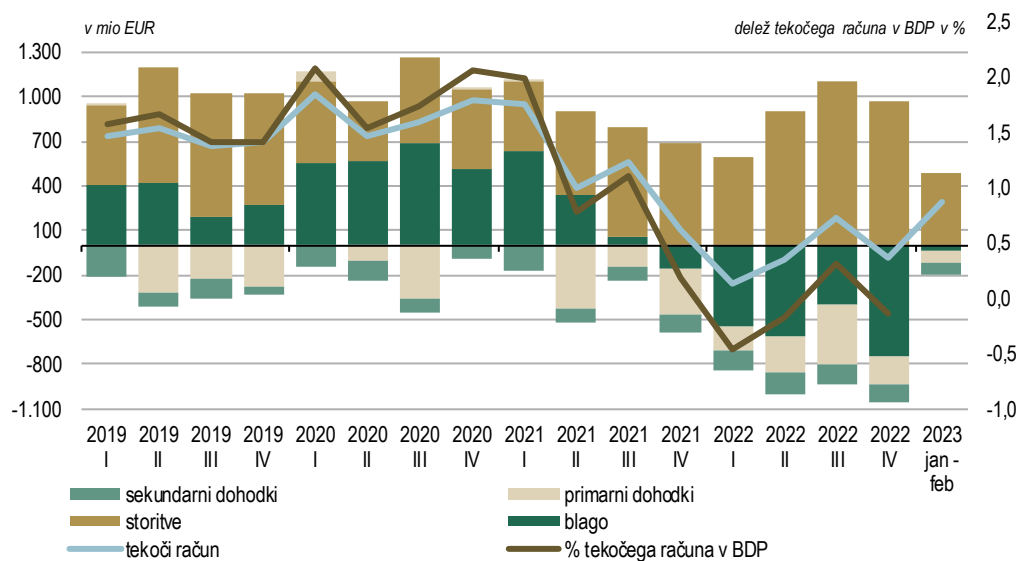
3.1 Plačilna bilanca

Tabela 1: Plačilna bilanca

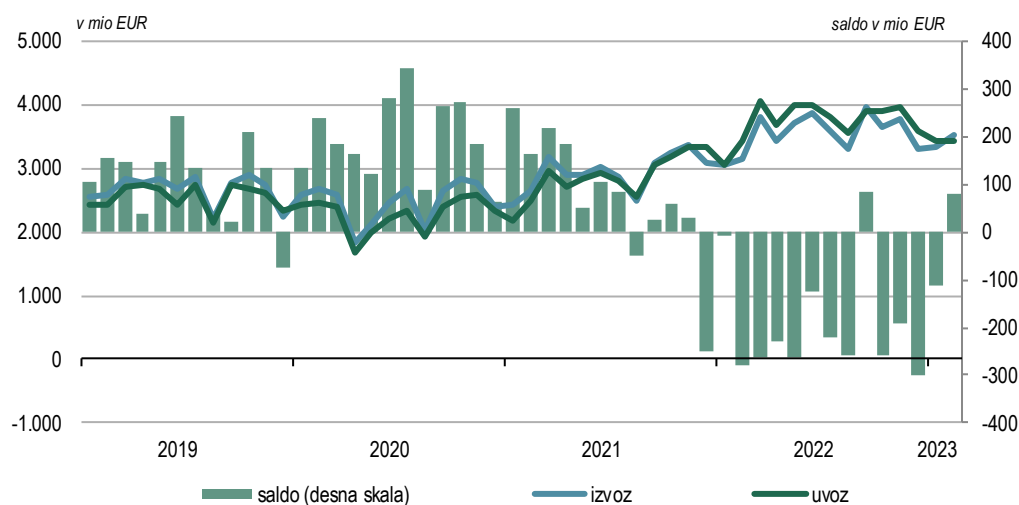
		predhodni podatki, 13. 4. 2023			tokovi v mio EUR	
		januar-februar		zadnjih 12	februar	
		2022	2023	mesecev	2022	2023
I.	Tekoči račun	-108,3	292,8	154,1	-228,6	219,1
1.	Blago	-284,7	-34,7	-2.059,2	-277,9	78,8
1.1.	Izvoz blaga	6.210,6	6.846,2	43.246,8	3.158,0	3.517,8
1.2.	Uvoz blaga	6.495,4	6.880,9	45.306,0	3.435,8	3.439,0
2.	Storitve	351,8	489,6	3.715,2	183,8	251,0
2.1.	Izvoz storitev	1.308,9	1.529,0	11.262,1	681,9	776,7
2.2.	Uvoz storitev	957,1	1.039,4	7.546,9	498,1	525,7
3.	Primarni dohodki	-79,0	-78,2	-990,4	-82,3	-61,9
3.1.	Prejemki	355,8	369,3	1.949,4	130,6	163,9
3.2.	Izdatki	434,8	447,5	2.939,7	212,8	225,9
4.	Sekundarni dohodki	-96,4	-83,9	-511,5	-52,2	-48,7
4.1.	Prejemki	188,3	191,7	1.231,8	91,1	101,6
4.2.	Izdatki	284,7	275,6	1.743,3	143,3	150,3
II.	Kapitalski račun	21,2	-63,4	-343,3	32,1	-2,8
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	58,2	-21,6	-260,6	45,3	11,8
2.	Kapitalski transferi	-37,0	-41,8	-82,7	-13,3	-14,7
III.	Finančni račun	-48,0	378,5	-677,3	-326,5	38,4
1.	Neposredne naložbe	-216,1	-168,8	-1.173,5	-127,8	-192,2
	Imetja	274,8	220,7	366,7	178,0	105,2
	Obveznosti	490,8	389,4	1.540,3	305,9	297,4
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-1.729,2	-896,3	824,2	67,6	369,9
	Imetja	174,3	321,0	1.577,6	340,3	316,8
	Obveznosti	1.903,5	1.217,2	753,5	272,7	-53,2
3.	Finančni derivativi	-31,2	6,5	10,1	-17,2	-1,2
4.	Ostale naložbe	1.858,0	1.362,4	-510,5	-255,5	-179,1
4.1.	Imetja	1.742,1	2.580,0	4.170,5	-68,6	1.343,7
	Ostali lastniški kapital	10,0	-1,5	6,1	0,0	-1,5
	Gotovina in vloge	1.458,8	2.206,4	3.024,5	-183,6	983,8
	Posojila	-93,0	59,6	475,2	-5,6	61,6
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	-0,3	0,0	-5,0	-0,1	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	529,6	353,5	735,8	203,5	262,5
	Ostale terjatve	-163,1	-38,0	-66,1	-82,8	37,3
4.2.	Obveznosti	-116,0	1.217,6	4.681,1	186,9	1.522,8
	Ostali lastniški kapital	-1,2	0,1	4,0	-1,0	0,2
	Gotovina in vloge	197,6	227,6	1.710,8	91,0	180,1
	Posojila	-404,2	1.103,3	2.334,6	-291,4	1.131,9
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	14,5	0,0	-5,0	7,2	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	102,7	-92,5	639,7	371,3	228,1
	Ostale obveznosti	-25,2	-20,8	-3,1	9,7	-17,4
	Posebne pravice črpanja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Rezervna imetja	70,4	74,6	172,5	6,4	41,0
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-0,3	-0,8	-3,0	-0,4	-4,0
	Gotovina in vloge	0,3	37,9	33,9	-0,1	37,3
	Vrednostni papirji	70,4	38,1	143,9	7,0	8,2
	Finančni derivativi	0,0	-0,6	-2,3	0,0	-0,6
IV.	Neto napake in izpustitve	39,1	149,0	-488,0	-130,0	-177,9

Tekoči račun

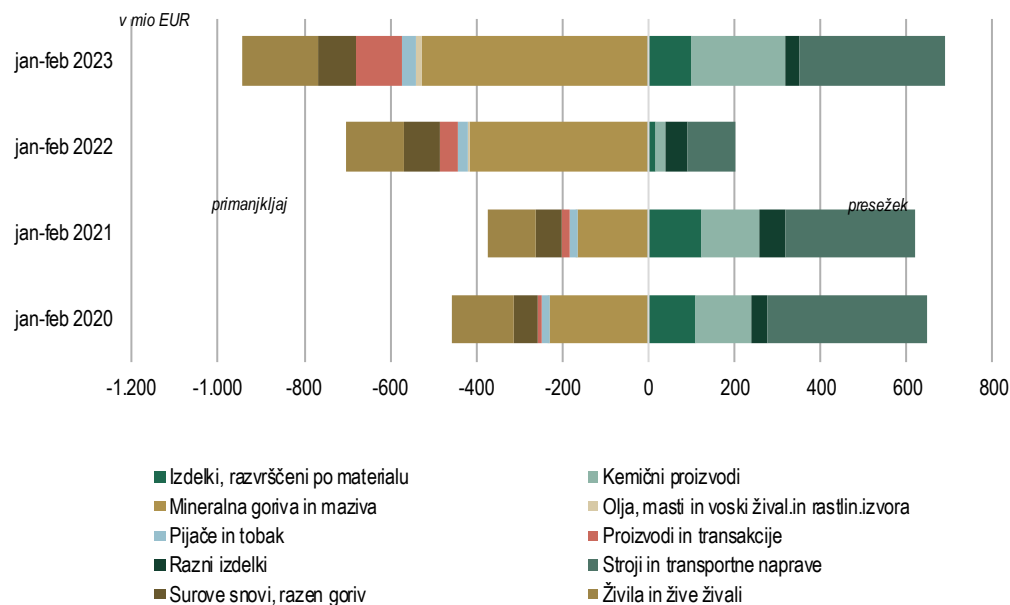
Slika 1: Tekoči račun – struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago – izvoz in uvoz blaga

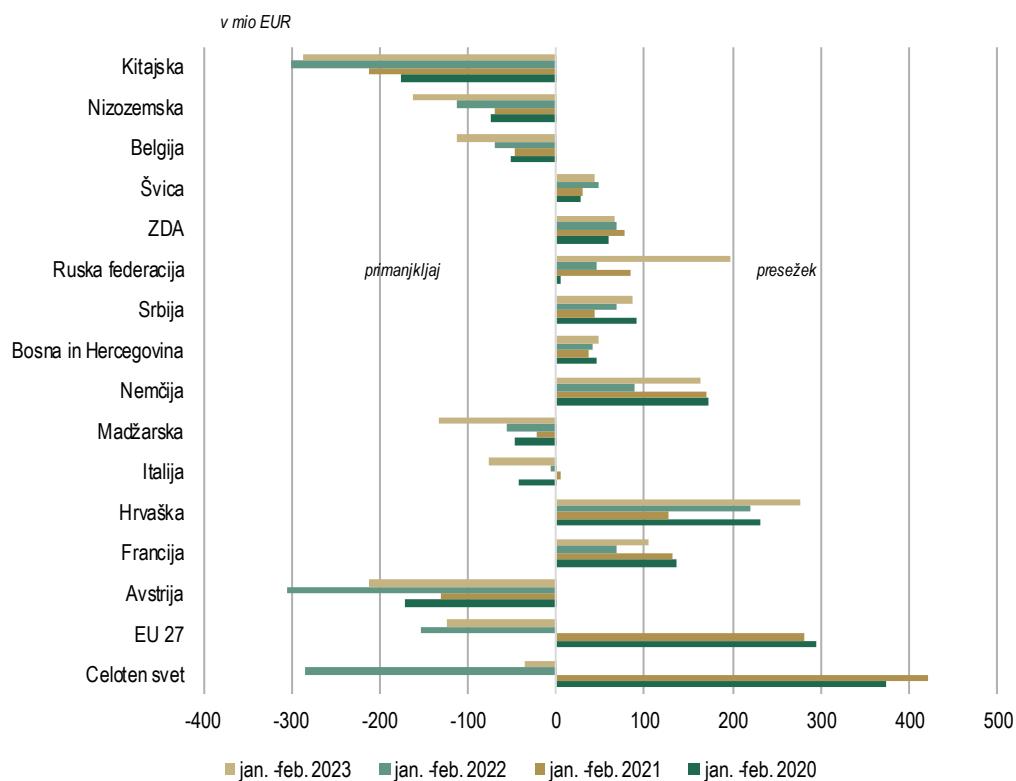

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1 za obdobje jan-feb od leta 2020 do 2023

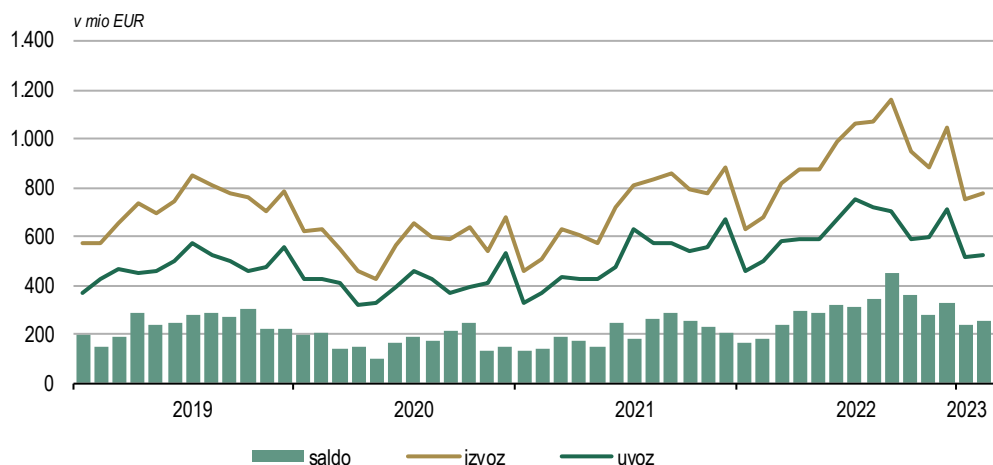

Opomba: v ir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

Slika 5: **Storitve – izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Storitve – potovanja, transportne in druge storitve**

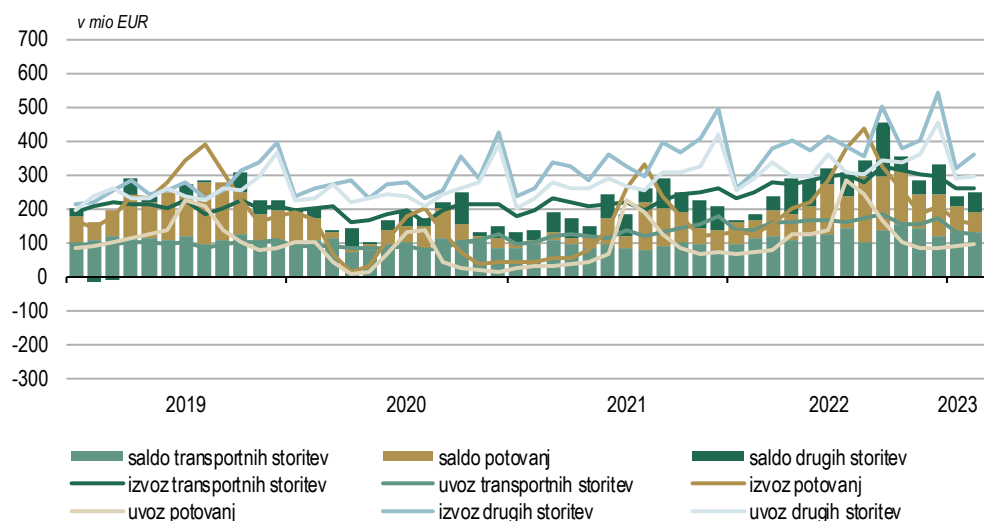
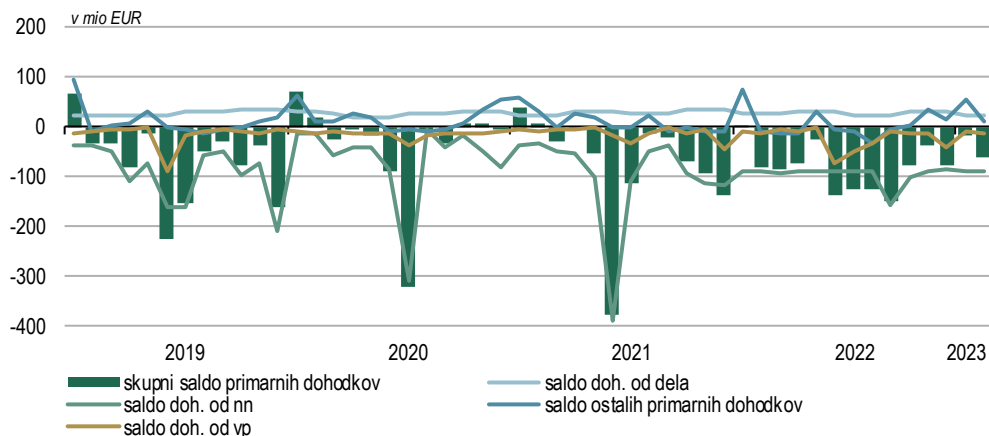

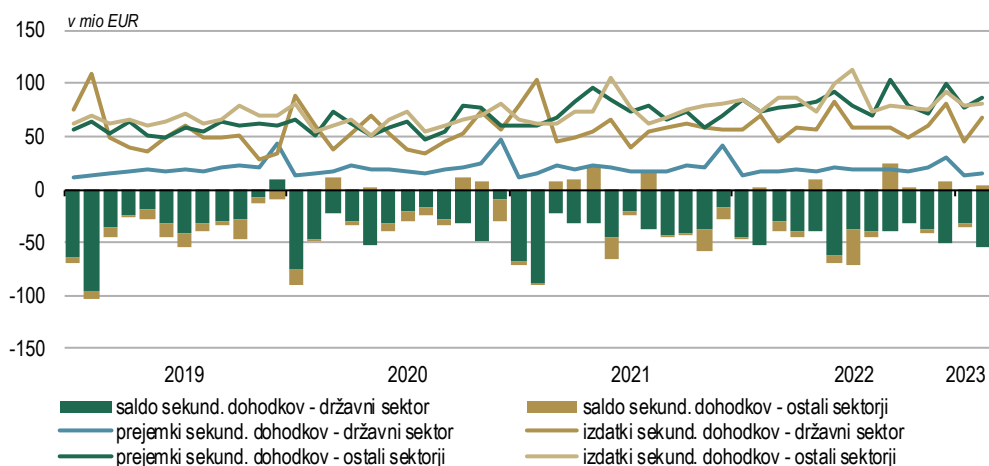
Tabela 2: **Storitve – delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu**

v %	januar - februar											
	izvoz						uvoz					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Storitve predelave blaga, ki je v lasti drugih oseb	1,9	1,8	2,6	2,1	2,7	2,6	0,5	0,6	0,2	0,2	2,6	2,0
Vzdrževanje in popravila	1,3	1,3	1,5	1,2	1,2	1,4	1,4	1,3	1,5	1,2	1,1	1,2
Transport	29,9	29,0	33,3	31,5	36,7	34,1	20,1	20,6	23,0	25,9	28,5	25,0
Potovanja	33,3	32,8	17,8	19,9	19,8	21,2	27,0	26,1	14,7	17,0	14,6	18,1
Gradbene storitve	6,1	6,8	9,3	9,0	7,6	7,5	3,2	3,5	4,5	4,4	4,4	2,8
Zavarovalne in pokojninske storitve	1,4	1,5	2,2	2,5	2,9	3,2	1,8	2,0	2,5	2,4	3,1	3,4
Finančne storitve	0,8	0,7	1,1	1,0	1,0	0,9	2,1	1,9	2,1	1,7	1,3	1,5
Nadomestila za uporabo intelektualne lastnine	0,8	0,8	1,2	1,2	1,0	1,6	4,2	4,0	4,5	4,2	3,7	4,5
Telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve	6,6	7,3	9,5	8,8	8,7	8,7	9,9	10,5	12,5	11,1	10,4	10,0
Ostale poslovne storitve	16,8	16,8	20,5	21,8	17,8	18,2	26,7	26,5	31,1	28,8	26,8	28,2
Storitve raziskav in razvoja	2,7	2,8	3,4	3,7	2,3	1,9	1,4	1,4	1,2	1,4	1,0	0,6
Storitve strokovnega in poslovnega svetovanja	3,9	4,0	5,3	5,5	4,6	4,0	10,3	10,9	13,7	13,4	12,5	13,0
Tehnične, s trgovino povezane in druge poslovne storitve	10,2	10,0	11,7	12,6	11,0	12,4	15,0	14,2	16,2	14,1	13,3	14,6
Osebnostne, kulturne in rekreacijske storitve	0,9	0,9	0,9	1,0	0,4	0,6	1,4	1,6	1,8	1,6	1,9	1,9
Državno blago in storitve	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	1,6	1,4	1,6	1,5	1,5	1,4
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Slika 7: Primarni dohodki

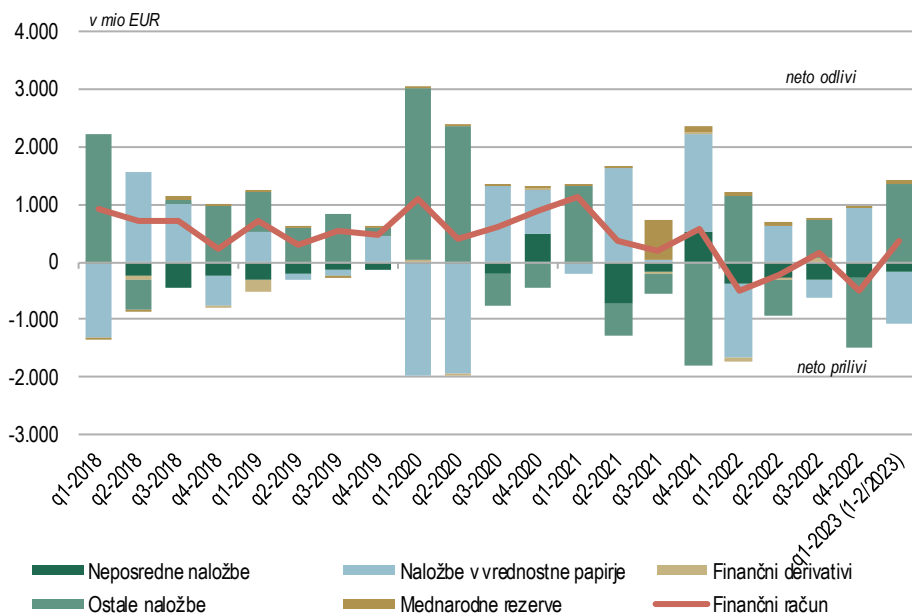

Slika 8: Sekundarni dohodki

Finančni račun

Slika 9: Neto instrumenti finančnega računa

Slika 10: **Sektorska členitev salda finančnega računa**

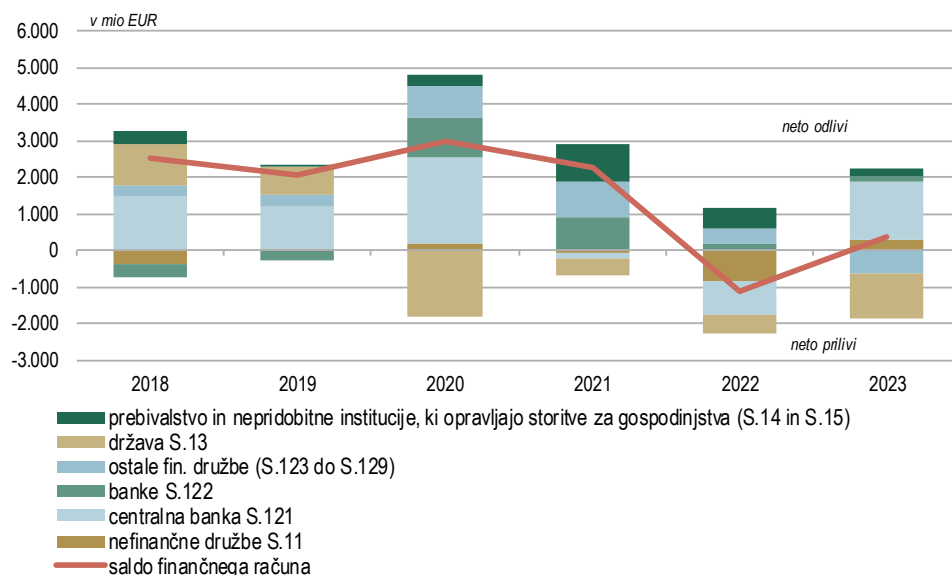

Tabela 3: **Neposredne naložbe**

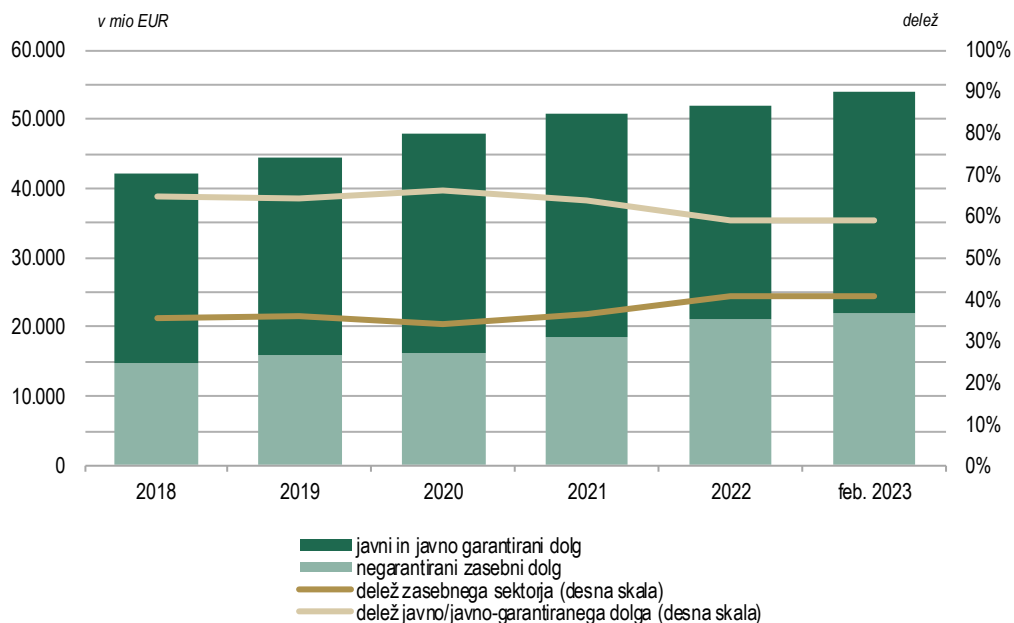
	v mio EUR	januar - februar		zadnjih 12 mesecev	februar 2022	februar 2023
		2022	2023			
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)						
Neposredne naložbe – neto		-216,1	-168,8	-1.173,5	-127,8	-192,2
Imetja		274,8	220,7	366,7	178,0	105,2
Lastniški kapital		2,1	-18,2	-26,3	-2,0	-20,1
Reinvestirani dobički		50,0	51,3	217,9	25,5	23,9
Dolžniški instrumenti		222,7	187,6	175,2	154,5	101,5
Obveznosti		490,8	389,4	1.540,3	305,9	297,4
Lastniški kapital		52,0	75,2	747,4	-16,5	73,6
Reinvestirani dobički		195,7	215,5	631,9	96,6	108,3
Dolžniški instrumenti		243,1	98,7	161,0	225,8	115,5
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)						
Neposredne naložbe – neto		-216,1	-168,8	-1.173,5	-127,8	-192,2
Domače v tujini		147,8	158,8	330,5	39,9	36,6
Lastniški kapital		2,1	-18,2	-26,3	-2,0	-20,1
Reinvestirani dobički		50,0	51,3	217,9	25,5	23,9
Dolžniški instrumenti		95,7	125,7	138,9	16,4	32,8
Tuje v Sloveniji		363,9	327,6	1.504,0	167,8	228,8
Lastniški kapital		52,0	75,2	747,4	-16,5	73,6
Reinvestirani dobički		195,7	215,5	631,9	96,6	108,3
Dolžniški instrumenti		116,1	36,9	124,7	87,7	46,9

3.2 Zunanji dolg

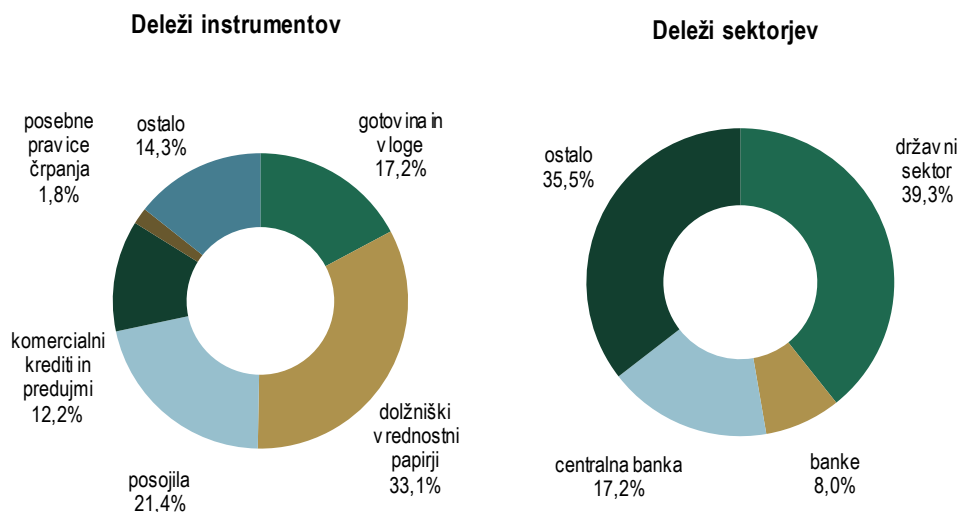
Tabela 4: Zunanji dolg

	v mio EUR	31.12.2020	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	31.08.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.01.2023	28.02.2023
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje		47.998	50.818	51.844	51.792	51.709	52.183	51.885	52.880	53.969
1. Državni sektor		25.164	23.185	22.833	21.764	21.273	21.159	19.978	21.368	21.204
1.1. Kratkoročni		1.300	1.364	1.257	2.069	1.932	2.210	1.861	1.834	2.186
Dolžniški v rednostni papirji		18	22	172	98	62	69	42	41	48
Posojila		614	464	115	922	880	1.173	972	943	1.283
Komercialni krediti in predujmi		36	48	68	79	84	91	65	69	73
Ostale dolžniške obveznosti		633	831	902	969	906	878	782	781	783
1.2. Dolgoročni, od tega		23.864	21.821	21.576	19.696	19.341	18.949	18.116	19.535	19.018
Dolžniški v rednostni papirji		22.021	19.068	18.746	16.877	16.503	16.099	15.253	16.672	16.158
Posojila		1.839	2.736	2.815	2.804	2.823	2.835	2.848	2.848	2.846
2. Centralna banka		4.643	7.629	7.984	8.334	8.618	8.722	9.234	9.231	9.297
2.1. Kratkoročni, od tega		4.389	6.668	7.015	7.340	7.606	7.702	8.260	8.262	8.324
Gotovina in vloge		4.384	6.640	7.012	7.339	7.604	7.697	8.227	8.261	8.320
2.2. Dolgoročni, od tega		254	962	969	994	1.012	1.021	974	968	974
Posebne pravice črpanja		254	962	969	994	1.012	1.021	974	968	974
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke		3.511	3.178	3.479	3.420	3.662	3.918	4.214	4.201	4.323
3.1. Kratkoročni, od tega		894	1.067	1.119	1.032	1.061	1.185	1.043	1.039	1.160
Gotovina in vloge		618	731	884	792	849	968	805	819	938
Dolžniški v rednostni papirji		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila		235	295	219	231	201	207	226	204	200
Ostale dolžniške obveznosti		41	41	15	10	11	9	12	17	23
3.2. Dolgoročni, od tega		2.617	2.112	2.360	2.388	2.601	2.733	3.171	3.162	3.162
Gotovina in vloge		27	17	15	16	14	25	29	27	31
Dolžniški v rednostni papirji		672	775	983	968	1.167	1.227	1.431	1.429	1.425
Posojila		1.911	1.313	1.335	1.368	1.387	1.448	1.674	1.674	1.673
Ostale dolžniške obveznosti		1	2	26	34	31	33	30	29	30
4. Ostali sektorji		10.182	11.147	11.582	12.026	11.816	11.983	12.343	11.999	12.946
4.1. Kratkoročni, od tega		4.995	6.541	7.011	7.452	7.235	7.445	7.670	7.369	7.529
Dolžniški v rednostni papirji		0	0	0	0	0	0	15	15	15
Posojila		384	764	777	700	730	713	788	804	801
Komercialni krediti in predujmi		4.398	5.576	6.018	6.495	6.227	6.426	6.620	6.278	6.468
Ostale dolžniške obveznosti		213	201	216	257	278	306	247	271	244
4.2. Dolgoročni, od tega		5.187	4.606	4.571	4.573	4.581	4.538	4.673	4.630	5.418
Dolžniški v rednostni papirji		275	196	197	199	200	201	203	203	203
Posojila		4.439	3.878	3.840	3.873	3.861	3.812	3.955	3.959	4.747
Komercialni krediti in predujmi		26	24	21	21	29	29	28	24	24
Ostale dolžniške obveznosti		448	508	513	480	491	495	487	444	443
5. NN: medpodjetniška posojila		4.497	5.678	5.967	6.248	6.340	6.401	6.117	6.081	6.199
Neto zunanji dolg		6	-1.321	-1.714	-2.764	-3.100	-3.814	-3.702	-4.099	-4.570
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg		47.998	50.818	51.844	51.792	51.709	52.183	51.885	52.880	53.969
Javni in javno garantirani dolg		31.699	32.326	32.263	31.518	31.314	31.265	30.664	32.048	31.953
Negarantirani zasebni dolg		16.299	18.492	19.582	20.274	20.396	20.918	21.221	20.832	22.016

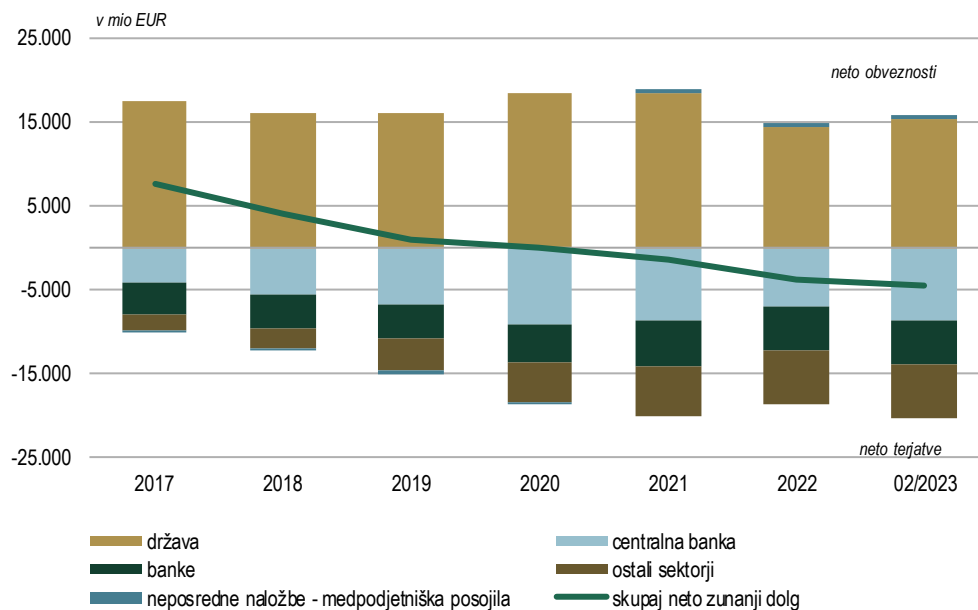
Slika 11: Bruto zunanji dolg

Slika 12: Struktura bruto zunanje dolga – 02/2023

Slika 13: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva in nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

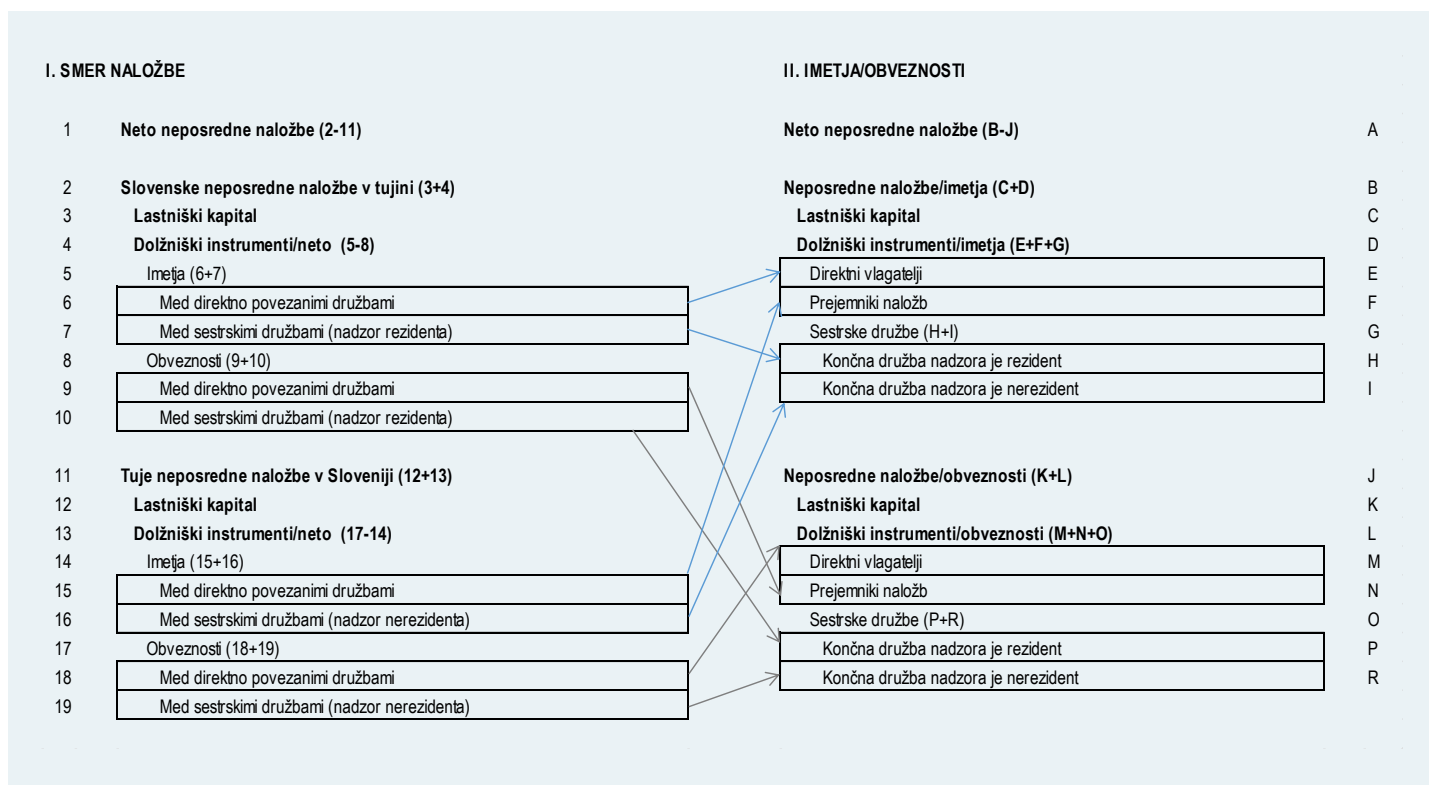
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov ter finančnih derivativov.

4.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** in **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v pričujoči informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 7). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 6 na strani 12.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih EUR transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oziroma obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatve iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost in terjatve / gotovina in vloge / prebivalstvo / kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2022 in 2023 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).